

Hej på er **ALLA DUVOR!**

Hösten har nästan sprungit förbi oss och föreningens jul föreberedelser är i full gång. Julkalendern finns till försäljning, basar och julfest och vår traditionella julglögg har fått datum och är under planering. Läs om aktiviteterna längre fram i tidningen och anmäl dig direkt annars är det lätt att det blir bort glömt.

Lagtings- och kommunalvalen är avklarade och nu väntar vi med spänning på vad och vem alla invalda politiker skall arbeta för. Innan valet var vi, personer med funktionsnedsättning, en attraktiv målgrupp och det hoppas jag att vi fortfarande är.

Lördagen den 3 december firar vi den internationella handikappdagen med öppethus på HandiCampen. Samtidigt firar HandiCampen 10 år i Ny fahlers med kaffe och tårta. Det skall bli spännande att se om vi fortfarande är en intressant målgrupp för våra nya beslutsfattare såväl inom landskapet som i våra kommuner.

Som vi alla märkt är ekonomin ansträngd inom landskapet och kommunerna. Här har föreningen en viktigt uppgift att påverka som intresseorganisation.

I slutet av senaste vecka blev DUV uppmärksam på att Ålands Omsorgsförbund kommer att ändra på öppettiderna för specialfritidshemmet Galaxen. Galaxen som har haft öppet under skollov och sommaren kommer att från årsskiftet endast ha öppet under skoldagar och sommartid juni och augusti. Beslutet togs av Ålands Omsorgsförbunds styrelse den 24 oktober 2011 som hänvisar till att ÅOF följer barnomsorgslagens lagstadgade skyldigheter.

Familjer som är berörda - hör av er till DUV-kansliet så vi kan agera.

Måndagen den 14 november kl.13 håller Ålands Omsorgsförbund förbundsfullmäktige möte på Hildas Hus. Passa på att gå och lyssna på tongångarna och framförallt är det viktigt att vi SYNS. Hör av dig till kansliet om du vill ha sällskap.

Även ute i kommunerna märker vi tydligt av den alltmer ansträngda ekonomin. Inte bara ekonomin är ett stort problem utan även den stora orättvisan mellan olika kommuner. Exempel på detta kan vara beviljande av färdtjänst, personlig assistans, stödpersoner och mycket mer. Kom gärna in och diskutera om det är något du funderar över.

Tillsammans är vi starka!

Susan

FPA informerar om rehabilitering och dess möjligheter
Tisdagen den 24 januari 2012 kl. 18.30
På HandiCampen, Skarpansvägen 30

DUV

Årets julkalender är här!

Nu är den äntligen här, årets JULKALENDER. Gänget som pryder årets framsida är några av våra medlemmar som deltog i firandet av Ålands självstyrelsedag.

I föreningens praktfulla fotbollsdräkt paraderade vi tillsammans med det åländska föreningslivet genom stadens gator med samling och uppvaktning vid Julius "ålandskungens" Sundbloms staty vid torget.

Årets upplaga är 1 500 exemplar så vi behöver ALLA frivilliga krafter som finns för att nå ut till alla köpare. Priset för är 6 euro per kalender. Huvudvinsten är en valfri resa från Citytravel, resebyrå. Av huvudvinsten är 300€ sponsorerad av ovannämnda resebyrå.

Årets huvudsponsor är Varuboden på Åland som sponsorerar trycket av kalendern med 1000€. Varmt tack till dem :-).

Kom in, ring tel. 527 371/527 372 eller maila susan.enberg@handicampen.ax oss på kansliet om du vill hämta eller köpa kalendrar. Föreningens kanslibiträde Ulrica Sund kommer gärna till din arbetsplats och säljer eller lämnar kalendrar till försäljning.

JULBASAR

**torsdagen den 24 november kl. 18-20
på La Strada**

November är redan här och nu är det snart dags för vår populära JULBASAR.

Som senaste år kommer vi att vara med då Ålands Näringsliv öppnar julgatan torsdagen den 24 november mellan kl. 18-20. Även i år får vi låna Restaurang La Stradas uteservering, stort TACK till Elof Donning som ger oss möjlighet att stå mitt i centrum av Mariehamn.

För att få en lyckad basar behöver DUV just Ditt stöd. DUV behöver först och främst varor att sälja. Det kan vara allt från bakverk, juldekorationer, stickade vantar, sockor, mössor, fisk, senap, granar eller varför inte något från snickarboden. Det är bara fantasin som sätter gränser....

Till försäljning kommer vi naturligtvis också att ha DUV:s julkalender och DVD-filmen från fotbollsmatchen mot IFK Mariehamn. Även årets film är framtagen av Hannu Alén, kram till dig!

Du/Ni som har möjlighet att baka/pyssla eller delta i försäljningen anmäl ditt deltagande till kansliet tel. 527 371/572 372.

Du som bakar och pysslar lämna gärna in dina varor till kansliet måndag - torsdag kl. 9 - 15 eller enligt överenskommelse.

julpyssel

JULFEST

på Ufsby Källarkrog

fredagen den 25 november kl. 18

Äntligen är det dags för vår efterlängtade **JULFEST**, även i år kommer vi att vara på **ULFSBY Källarkrog**.

Program:

- Ålands luciakandidater lyser upp vår julfest med vackra julsånger. Extra spännande i år är att Hildas syster Erica finns med bland tärnorna.
- Jultomten kommer på besök
- Allsång och lotteri

Vi bjuds till ett traditionellt dukat åländskt julbord och priset för medlemmar med utvecklingsstörning är 10€ och övriga vuxna 30€. Priset för barn i åldrarna 6-18 år är 7,50€ och barn under 6 år äter gratis. I priset ingår inte dryck och ALLA betalar kontant på plats.

Jultomten längtar och ser framemot att träffa er ALLA och arbetar sedan länge i tomteverkstaden för att hinna få alla julgåvor klara i tid.

Din anmälan vill vi ha senast den 14 november på tel. 527 371/527 372. Vi på kansliet ber er av olika anledningar respektera anmälningsdatumet. Kom ihåg att säga till om Du har någon matallergi.

Varmt välkomna och tidiga julhälsningar från tomten

- Föräldrastöd i praktiken -

Våra föräldrastödare finns för att stödja andra föräldrar till barn eller vuxna med en funktionsnedsättning. Stödjarna är utbildade och har fått handledning från FDUV. De är inte professionella, utan experter tack vare sina egna erfarenheter som föräldrar till barn med en funktionsnedsättning. De finns till för att lyssna och diskutera, ge stöd och information om olika serviceformer. Även ni som är syskon eller mor-farföräldrar tveka inte att ta kontakt om det är något ni funderar över.

- Mia Grönlund tel. 14163, GSM 0457313 5562.
- Viveka Lindström tel. 19753
- Kristina Hansen tel. 19554
- Marika Sund tel. 14652

TITTUT/Mini-DUV

riktar sig till familjer med barn 0-7 år

Tittut på Åland är en föräldra-barn-grupp för barn med olika funktionshinder och deras familjer som startade hösten 2008. Målgruppen är barn med olika syndrom, neurologiska handikapp, enbart fysiska handikapp, barn med olika kroniska sjukdomar och barn som av någon annan orsak har särskilda behov i sin vardag. Vår förebild är Tittut-verksamheten inom habiliteringen i Stockholm och deras föräldra-barn-grupper. Vi sjunger sånger med teckenstöd och leker med barnen, fikar och pratar med varandra. Här finns möjlighet att träffa andra föräldrar och barn i liknande situation. Ibland har vi inbjudna föreläsare som talar om ett för vår målgrupp aktuellt ämne, vi har också gjort studiebesök på bl.a. ett sensotek. Vi har månadsträffar på S:t Mårtensgården (ingång via nedre plan) i Mariehamn, första måndagen i månaden mellan kl. 18.00-20.00. Ingen förhandsanmälan behövs, det är bara att komma dit!

Datum för höstens sista träff är 5 december. Information om våren kommer längre fram

Varmt välkomna Mia & Siv!

Ledare för Tittut: Siv Hallbäck, 0457-5243733 / e-post: siv.hallback@hotmail.com
Kontaktförälder: Mia Grönlund, 0457-3135562 / e-post: mia.gronlund@aland.net

- Öppethus på HandiCampen - den internationella handikappdagen lördagen den 3 december kl. 11 - 14

Preliminärt program:

- ☺ Föreläsning om midfulness (att vara uppmärksam och medvetet sinnens närvarande) med Gisela Linde
- ☺ Kaffe och tårta med anledning av HandiCampens 10 års dag
- ☺ Frågerunda med fina vinster
- ☺ Pröva på olika hjälpmedel, hjälpmedelsvisning, mät ditt blodsocker, blocktryck, lungkapacitet och syresättning m.m.

Information till ALLA er som använder internet och facebook. Nu har "vi" DUV en egen facebook sida. För att hitta till oss går du in på vår hemsida: www.duv.ax så hittar du länken till facebook på startsidan. DUV på facebook är endast tillgänglig för våra medlemmar. Här informerar vi om olika aktiviteter och andra spännande händelser. Det finns också möjlighet till diskussionsgrupper m.m.

Vi skrivs och hörs!

Juridiskt ombud i Svenskfinland när du på deras telefontider

tisdagar kl. 13.15 -15.45 telefon: 09 43 42 36 32

torsdagar kl. 9.15 -11.45 telefon: 09 43 42 36 26

Du kan också kontakta oss per e-post: radgivning@juridisktombud.fi

Du kan läsa mer om juridiskt ombud på deras hemsida: www.juridisktombud.fi

Du kan kontakta konsultationen om:

- Du är svenskspråkig.
- Du önskar få konsultation eller information om funktionshindrades rättigheter.
- Du själv är funktionshindrad, närstående till en funktionshindrad, organisationsanställd, socialarbetare, företrädare en handikappförening eller i övrigt arbetar med handikappfrågor.

Principer för konsultationen

- Konsultationen är kostnadsfri.
- Det juridiska ombudet informerar och ger råd, varefter du själv beslutar hur du gör. Verksamheten Juridiskt ombud tar inte ansvar för enskilda fall eller för utgången av ett ärende om konsultationen kontaktats.
- Det juridiska ombudet företräder inte enskilda funktionshindrade vid en eventuell rättslig process. Det juridiska ombudet skriver inte heller besvär för enskilda funktionshindrade.

Familjekurs för barn med Downs syndrom (0-8 år)**Kurs nr:** 43406**Datum:** 12.6.2012-16.6.2012**Plats:** Norrvalla Rehab Center

Kursen riktar sig till barn med Downs syndrom i åldern 0-8 år och deras familjer. Utgångspunkten är att ge familjen verktyg för att klara av sin vardag, allt från information om stöd från samhället, kunskap om barnets funktionsnedsättning, vägledning i barnets utveckling.

Kursen är avgiftsfri, kost och logi ingår.
Ansökan till kurserna görs på FPA:s blankett Ku102r

Till ansökan bifogas ett läkarutlåtande(B eller C-intyg) eller kopia av epikris eller habiliteringsplan. Intygen får inte vara mer än ett år gamla.
FPA:s ansökningsblankett och intyg skickas till FDUV:

FDUV/FPA-kurs
Nordenskiöldsgatan 18 A
00250 Helsingfors

**Familjekurs för barn med utvecklingsstörning/
funktionshinder i åldern 2-7 år****Kurs nummer:** 43405**Datum:** 25.6-29.6.2012**Kursplats:** Badhotell Päiväkumpu i Karislojo.**Ansökningstid:** 1.1.2012-30.3.2012

Kursen strävar till att ge föräldrarna insikt i barnets funktionshinder för att de skall kunna stöda barnet på bästa sätt. Kursen innehåller föreläsningar, diskussioner och aktiviteter för barnen, föräldrarna och syskonen.

Onsdagar kl. 13-15

**Behöver du hjälp med praktiska
frågor eller annars bara tala med någon om din/
er familjs situation.**

Ring! Marita Mäenpää tel. 09-43 42 36 13, 040 523 18 46

Information från Steg för Steg hösten 2011

31.10.2011

Europa- och utrikeshandelsminister Alexander Stubb träffade Steg för Stegs Alexandra Boethius, Ulrica Sund och Jonne Tallberg. Alexander Stubb lovade ställa upp som föreningens fadder och stöda Steg för Stegs verksamhet.

Vid Steg för Stegs årsmöte vid FDUV:s förbundkongress 15-16 oktober valdes ny styrelse för åren 2012 - 2014.

I Steg för Stegs styrelse valdes från DUV på Åland r.f. Ulrica Sund och Erik Weyand till ordinarie styrelsemedlemmar och till suppleant valdes Simona Slentneryté.

Vid förbundskongressens och studiedagarna hölls många fina föreläsningar kring boende för personer med utvecklingsstörning. En uppskattad föreläsare var Hilda Gustafsson som berättade om sin flytt hemifrån.

Som stöd till sin berättelse visade Hilda bilder bl.a. från sitt föräldrahem, familj och sitt nya hem med grannar och personal.

Herrklubben i Stockholm

Tisdagen den 10 oktober åkte "herrklubben" (Svante, Sune, Bosse, Bengt-Olof och Örn) tillsammans med ledarna Uffe Westmark och Toni Johans på en dagsresa till Stockholm.

Det blev en fantastisks dag, solsken och glatt humör. Killarna hann besöka Tekniska museet, Polismuseet, Arninge Centrum och avslutade med en fin middag i A la Carte matsalen på Rosella.

På bilden ser vi Svante, Bosse, Sune och Bent-Olof på Polismuseet

På bilden ser ni "herrarna" bredvid DUV-bilen i Arninge Centrum

Tjejgrupp med temat motion och hälsa

Den 1 november startade DUV i samarbete med Ålands Idrottsförbund och Yrkesträningsprogrammet en tjejgrupp med temat motion, kost och hälsa. Tjejgruppen består av 5 tjejer samt ledarna Susan från DUV och Lena Eriksson från Ålands Idrottsförbund. Vi träffas på tisdag eftermiddagar mellan kl. 13.50 - 15.30 på Idrottsgården.

Under skoltid lagar tjejerna tillsammans med sin lärare Christina Jansson ett hälsosamt mellanmål, som vi sedan äter tillsammans. Samtidigt diskuterar vi frågor och funderingar kring kost, motion och hälsa. Vi har mjukstartat med att pröva på att använda stegmätare, för vi skall att få en uppfattning om hur lite eller mycket vi rör oss under en "vanlig dag". Vet du att forskare har översatt det rekommenderade dagliga behovet av fysisk aktivitet i antal steg där rekommendationen är minst 10 000 steg per dag. Detta är ett utmärkt test som bevisar att vi alla behöver röra på oss mer för att må bra.

Efter hand kommer vi att bl.a. gemensamt pröva på olika motionsformer efter. Vi återkommer under våren och berättar hur det går för oss :-).

**Välkomna på JULGLÖGG
Onsdagen den 7 december
mellan kl. 13-15
på DUV-kansliet**

**Glögghälsningar
Kika, Ann-Britt, Carola och Susan**

Syskonläger för dig i åldern 14 år –uppåt

Äntligen dags för en syskonträff/läger för er tjejer och killar i åldrarna från 14 år och äldre som har en syster eller bror med utvecklingsstörning. Här får Du träffa andra syskon och göra roliga saker tillsammans samt tid att prata om situationer som uppstår eller kan uppstå då du har ett syskon med utvecklingsstörning. Vi kommer att vara på föreningens lägergård Lottenberg så det blir en hel del uteaktiviteter så ta med både regn- och varma kläder.

Ledare för lägret är syskonen Lena Jansson och Henrik "Löken" Löthman.

Tid: 3 - 4 december 2011 (lördag - söndag)
Start på lördag kl. 12.00 och slut på söndag kl. 16.00
Alla ordnar skjuts till och från lägergården på egen hand.

Plats: Lägergården Lottenberg, Storskäret 65, Djurvik i Gottby.

Det du behöver ta med dig är: sköna, varma och regntåliga kläder, sängkläder, simkläder vid eventuellt bastubad med tillhörande dopp!, toalettväskan och andra för dig viktiga saker. OBS! datorerna lämna vi hemma.

Anmälan till kansliet senast den 25 november på tel. 527 371 eller per e-post: susan.enberg@handicampen.ax

Det finns plats för 6 syskon så var snabb att anmäla dig :-)

Vi ses på Lottis!

Syskonhälsningar

